

Rakennus-, asennus- ja korjaustyöt B10

Sisällys

1 Tarkoitus	1
2 Velvoittavuus	1
3 Yleistä	1
3.1 Sopimusasiakirjat	1
3.2 Tiedottaminen.....	1
3.3 Rakennustyömaan työmaasuunnitelma	1
3.4 Suojaukset.....	1
4 Paloturvallisuus	2
4.1 Järjestys	2
4.2 Työmaan rakenteellinen paloturvallisuus...	2
4.3 Alkusammutuskalusto	2
4.4 Tulityöt.....	2
4.5 Tupakointi ja avotulen teko	2
4.6 Sähkökaapelit ja -laitteet	2
4.7 Lämmityslaitteet ja valaisimet	3
4.8 Palavat nesteet.....	3
4.9 Nestekaasu.....	3
4.10 Räjähdystarvikkeet	3
5 Omaisuuden suojaus	3
5.1 Lukitussa tilassa säilytettävä omaisuus.....	3
5.2 Muu omaisuus.....	3
5.3 Lukitun säilytystilan vaatimukset	4
6 Maankaivu- ja maansiirtotyöt	4

1 Tarkoitus

Tässä suojeluohjeessa annetaan vaatimukset rakennus-, asennus- ja korjaustyöissä tapahtuvien vahinkojen torjumiseksi.

Vakuutetun ja vakuutuskenottajan on noudatettava tätä suojeluohjetta.

2 Velvoittavuus

Jos suojeluohjetta ei noudateta ja noudattamatta jättäminen vaikuttaa vahingon syntyyn tai sen määrään (laajuuteen), korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan vähentää tai se voidaan evätä. Suojeluohjeet on saatettava myös toimipa-

kan toiminnasta vastuussa olevien henkilöiden tietoon.

3 Yleistä

3.1 Sopimusasiakirjat

Urakka- ja sopimusasiakirjoihin on merkittävä velvollisuus noudattaa tätä suojeluohjetta.

3.2 Tiedottaminen

Vakuutuksenottajan on huolehdittava siitä, että tämän suojeluohjeen sisältö on työsuoritukselta vastaavan työnjohdon ja urakoitsijoiden tiedossa.

3.3 Rakennustyömaan työmaasuunnitelma

Ottaen työsuorituksen laajuuden ja vaativuuden huomioon on rakennustyömaan työmaasuunnitelmassa esitettävä varautuminen henkilö- ja omaisuusvahinkoihin.

Työmaasuunnitelmassa on selvitettävä ainakin seuraavat asiat:

- voimassaolevat hätänumerot ja ensiapuvälineiden sijainti
- sähköpääkeskuksen sijainti
- tulitöiden valvontasuunnitelma
- kulkureitit
- palokunnan palopostien ja alkusammutuskaluston sijainti
- työmaarakennusten sijoitus
- varastointipaikat
- työmaan jätehuollon järjestäminen ja jätteen poiskuljetus
- työntekijöiden kuvallinen henkilötunniste.

3.4 Suojaukset

Vakuutettu omaisuus on suojattava pölyltä, vedeltä ja kosteudelta, maaliumulta, puhallushiekalta ja vastaavilta vahinkoa aiheuttavilta tekijöiltä työmaan olosuhteet ja omaisuuden laatu huomioon

ottaen. Suojauksesta on huolehdittava erityisen hyvin tehtäessä rakennus- ja asennustöitä toimivassa kaupan tai teollisuuden kohteessa.

Tulitöistä ja rikossuojauksesta on tarkemmat ohjeet tämän suojeluohjeen kohdissa 4.4 ja 5.

4 Paloturvallisuus

4.1 Järjestys

Työmaa-alue on pidettävä työmaasuunnitelman mukaisessa kunnossa.

4.2 Työmaan rakenteellinen paloturvallisuus

Korjaus- ja laajennustyökohteissa normaalikäytössä olevat tilat on erotettava työmaatiloiosta osastoivien rakennusosin. Rakenteen on oltava vähintään EI 60-luokkaa, ellei tilojen käytöstä johtuen muuta ole määrätty. Osastoivien ovien on oltava vähintään EI 30 -luokkaa.

Osastoivan rakenteen EI 60 -luokka toteutuu esimerkiksi käyttämällä 50x100 puurunkoa, 100 mm kivi- tai silikaattivillaeristettä ja vähintään 9 mm rakennuslevyä rakenteen molemmilla puolilla.

Osastoivissa seinissä ja välipohjissa olevat aukot, läpimenot ja roilot on tehtävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa osastointia vastaaviksi.

Poistumiseen tarkoitetut uloskäytävät ja varatiet on merkittävä näkyvästi. Poistumista varten tulee olla vähintään kaksi toisistaan riippumatonta uloskäytävää. Jos työmaahan liittyvän, normaali-käytössä olevan osan uloskäytävä on työmaan puolella, on pääsy uloskäytävään ilman avainta turvattava. Uloskäytävällä ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Rakennuskohteen automaattisen paloilmoilmoittimen tai sammutuslaitteiston osittaisestakin irtikytkemisestä on ilmoitettava hätäkeskukseen.

4.3 Alkusammutuskalusto

Työmaalla pitää olla riittävästi sammutuskalustoa.

Rakennustyömaalla minimivaatimuksena on, että

- rakennuksen jokaisessa kerroksessa on alkusammutin
- sammuttimien keskinäinen etäisyys on enintään 30 m käyttäjän kulkutietä pitkin mitaten.

Käsisammuttimien sammutteen määrän on oltava vähintään 12 kg. Tämä voidaan toteuttaa yhdellä teholuokaltaan 43 A 183 B-C käsisammuttimella

(12 kg) tai kahdella teholuokaltaan 27 A 144 B-C käsisammuttimella (6 kg). Alkusammuttimien sijaintipaikat on merkittävä näkyvästi. Työntekijöille on annettava alkusammuttimien käyttökoulutusta.

4.4 Tulityöt

Tulitöitä ovat työt, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaran. Tulitöitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta josta syntyy kipinöitä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Työmaalla on noudatettava LähiTapiolan suojeluohjetta Tulityöt D10.

Työmaalle on laadittava tulitöiden valvontasuunnitelma, jossa määritellään tulityöt, vakituiset tulityöpaikat, tilapäiset tulityöpaikat ja tilapäisillä tulityöpaikoilla noudatettavat lupa- ja turvatoimenpiteet.

Rakennus-, asennus- ja korjaustyömaat ovat tilapäisiä tulityöpaikkoja. Vakituksia tulityöpaikkoja ovat vain erikseen hyväksytyt tulityöpaikat, jotka täyttävät suojeluohjeessa Tulityöt D10 asetetut vaatimukset.

Tulitöiden valvontasuunnitelmassa voidaan edellä mainitusta yleisperiaatteesta poiketen määritellä työmaa-alueita tai työvaiheita, jotka eivät edellytä työntekijältä tulityökorttia eikä tulityölupaa.

4.5 Tupakointi ja avotulen teko

Tupakointi on kielletty pölyisissä ja palonarkoja materiaaleja sisältävissä paikoissa sekä paikoissa, joissa varastoidaan tai käsitellään palavia nesteitä, kaasuja ja räjähteitä.

Tupakointikielto ja tupakointipaikat on osoitettava opastekilvin.

4.6 Sähkökaapelit ja -laitteet

Työmaa-aikaisten sähkökaapelien ja -laitteiden osalta edellytetään, että

- kaapelit on suojattava mekaanisilta vaurioilta
- sähköpääkytkin on merkittävä opastekilvellä
- työmaalla käytettävissä kaapelikelloissa on oltava lämpösuoja
- ilmajohtoasennuksissa on varattava riittävät alikulkukorkeudet ja nosturien toiminta-alueet
- sähkölaitteiden ja kaapelien kunto on tarkastettava työmaan kunnossapitotarkastuksen yhteydessä.

4.7 Lämmityslaitteet ja valaisimet

Tilapäisten lämmityslaitteiden ja savuhormien läpivientien sijoittamisessa on otettava huomioon laitekohtaiset suojaetäisyydet. Ennen laitteiden käyttöönottoa työnjohtajan on tarkastettava laitteet ja asennukset.

Lyhytaikaiseen käyttöön tarkoitettujen kuumapintaisten valaisimien (esim. halogeenivalaisimien) sijoitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tällaiset valaisimet on varustettava kaatumisen estävällä jalalla ja valaisinosa on varustettava suojalla, joka estää materiaalin pääsyn liian lähelle kuumaa pintaa.

4.8 Palavat nesteet

Palavien ja vaarallisten aineiden käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava kemikaalilain (744/1989) ja sen nojalla annetun asetuksen (59/1999) sekä näiden nojalla annettuja määräyksiä.

Rakennustyömaalla saa ilman lupaa tai ilmoitusta säilyttää erittäin helposti syttyviä palavia nesteitä, helposti syttyviä palavia nesteitä ja syttyviä palavia nesteitä yhteensä enintään 100 litraa (esim. bensiiniä, tinneriä) ja muita palavia nesteitä (esim. dieselöljyä, kevyttä polttoöljyä) yhteensä enintään 200 litraa. Mikäli em. määrät ylittyvät, on ko. aineet varastoitava tarkoituksenmukaisessa ulkoverastossa tai palo-osastoidussa palavien aineiden varastossa.

4.9 Nestekaasu

Nestekaasun käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava nestekaasuasetusta 711/93.

Nestekaasua ei saa säilyttää rakennuksen kellaritiloissa.

Nestekaasua saa rakennustyömaalla säilyttää (pitää hallussa ilman lupaa tai katsastusta) enintään 200 kg. Suuremmasta teknisestä käytöstä, käsittelystä tai varastoinnista on tehtävä ilmoitus kunnan paloviranomaiselle.

4.10 Räjähdystarvikkeet

Räjähdystarvikkeiden säilytyksessä työmaalla on noudatettava valtioneuvoston päätöstä räjähdys- ja louhintatöiden järjestysohjeista 410/1986.

5 Omaisuuksien suojaus

Vakuutettu omaisuus on suojattava varkausvahingoilta seuraavasti:

5.1 Lukitussa tilassa säilytettävä omaisuus

Kaikki työmaalla käytettävät, kannettavat tai muutoin helposti liikuteltavat työvälineet ja arvokkaat rakennusmateriaalit on säilytettävä kohdan 5.3.1 tai 5.3.2 vaatimukset täyttävässä lukitussa tilassa.

Tällaista omaisuutta ovat esimerkiksi

- sähkötyökalut ja muut käsityökalut
- mittaus-, säätö- ja atk-laitteet
- kevyet ja helposti (ilman nostoapuvälineitä) liikuteltavat työkonet
- LVIS-kalusteet ja -tarvikkeet
- kodinkoneet ja elektroniikkaa sisältävät laitteet
- arvokkaat pinnoitteet.

Jos tällaista omaisuutta ei työmaan olosuhteet huomioon ottaen ole mahdollista säilyttää kohdan 5.3.1 tai 5.3.2 vaatimukset täyttävässä lukitussa tilassa, voidaan omaisuutta säilyttää

- lukitussa ajoneuvossa, perävaunussa tai veneessä tai
- kiinteään rakenteeseen hyväksytysti kiinnityksessä (kohta 5.3.3) lukitussa vahvarakenteisessa työkaluarkussa.

Suurikokoiset ja raskaat työkonet, joita ei voida kokonsa tai muiden ominaisuuksiensa takia säilyttää lukitussa tilassa, voidaan säilyttää hyväksytyllä kiinnityksellä (kohta 5.3.3) kiinteään rakenteeseen lukittuna. Tällaista omaisuutta ovat esimerkiksi raskaat kompressorit ja vastaavat työkonet.

5.2 Muu omaisuus

Työmaalla olevat tilaa vievät laitteet ja tarvikkeet, joita omaisuuden määrä, työvaihe ja työmaan olosuhteet huomioon ottaen ei ole mahdollista säilyttää lukitussa tilassa tai kiinnitettynä kiinteään rakenteeseen, voidaan säilyttää ilman rakenteellista tai muuta hyväksyttyä suojausta työmaan valvotulla alueella. Tällöin omaisuuden laatu, työmaan sijainti ja muut ympäristöolosuhteet huomioon ottaen työmaa-alue on tarvittaessa aidattava tai ajoneuvojen pääsy työmaa-alueelle työajan ulkopuolella on muutoin estettävä. Suojausta voidaan tehostaa vartioinnilla ja/tai käyttämällä vartiointiliikkeen hälytyskeskukseen yhdistettyä kameravalvontaa ja rikosilmoitinjärjestelmää.

Tällaista omaisuutta ovat esimerkiksi työvälineisiin kuuluvat

- torninosturit ja rakennushissit
- rakennustelineet
- suojaksi levitetyt pressut ja routasuojausmatot
- betonisekoittimet ja -muotit

- raudoitusterästen leikkurit (ei terässakset) ja taivuttimet
- isot työtasoon kiinnitetyt sirkkelit
- pikipadat

sekä työmaalla olevat vakuutettuun työkohteeseen tarkoitettua tilaa vievät rakennus- ja käyttötarvikkeet, kuten esimerkiksi

- suuret rakennuselementit
- ovet ja ikkunat karmeineen
- rakennuspuutavara (ei sisäpinnoitteeksi tarkoitettu)
- viemäriputket ja -kaivot
- harkot, tiilet (ei lasitiilet ja keraamiset laatat) ja suursäkeissä olevat laastit
- vesikatteet
- lämmöneristeet
- raudoitusteräket.

5.3 Lukitun säilytystilan vaatimukset

5.3.1 Työmaarakennukset ja rakennus- ja asennustyökohteessa oleva lukittu tila

Työmaarakennusten rakenteiden tulee olla vahvoja ja antaa riittävä suoja murtautumista vastaan. Työkohteessa säilytystilaksi on mahdollisuuksien mukaan valittava ikkunaton vahvarakenteinen tila. Työkohteella tarkoitetaan tässä yhteydessä rakennusta tai rakennuksen osaa, jossa rakennus- tai asennustyötä tehdään.

Työmaarakennusten ja työkohteessa olevien omaisuuden säilytystilojen ovet on lukittava vähintään seuraavasti:

- Hyväksytyillä standardin SFS-EN 12209 luokan 3 käyttölukolla sekä luokan 5 varmuuslukolla, joiden etäisyys toisistaan on vähintään 400 mm. Puuovet ja huultamattomat metalliovet tulee suojata lukkojen kohdalta rakoraudalla.
- Kiinnikkeineen hyväksytyillä standardin SFS-EN 12320 luokan 3 riippulukolla lukitulla teräspuomilla.
- Muulla vastaavan suojan antavalla tavalla.

SFS-EN 12320 luokan 3 riippulukon sangan vahvuus on vähintään 10 mm.

Hyväksyty kiinnike vastaa murtolujuudeltaan 3. luokan riippulukon sanka.

Teräspuomi (vähintään 12 x 50 mm:n lattateräs tai 30 x 50 mm:n teräsprofiili, jonka ainevahvuus on vähintään 3 mm) on kiinnitettävä puisessa rakenteessa rakenteen läpi menevällä pulttauksella siten, ettei sitä voi rakenteita rikkomatta irrottaa.

Työmaarakennusten kaikki alle 4 m:n korkeudella maanpinnasta tai muusta seisomatasosta olevat ikkunat, ovilasiat ja muut aukot on suojattava esimerkiksi

- teräsristikolla tai -teräsverkolla
- lukituilla puomeilla varustetuilla luukuilla
- muulla vastaavan suojan antavalla tavalla.

Muilla seisomatasoilla tarkoitetaan esimerkiksi alemmalla tasolla olevaa viereisen rakennuksen kattoa, sisäänkäynnin katosta tms.

5.3.2 Lukittu tila normaalisti käytössä olevassa rakennuksessa

Normaalisti käytössä olevassa rakennuksessa säilytystilaksi on mahdollisuuksien mukaan valittava ikkunaton tila. Säilytyspaikan ovet tulee lukita omissa jo olevilla lukoilla, kuitenkin vähintään SFS-EN 12209 -luokan 3 käyttölukolla. Vakuutetun kohteen jäädessä tyhjäksi on huolellisesti varmistettava, että kaikki ovet, ikkunat ja luukut on suljettu ja lukittu.

5.3.3 Hyväksyty kiinnitys kiinteään rakenteeseen

Hyväksytyllä kiinnityksellä tarkoitetaan sitä, että omaisuus on kiinnitetty vahvaan kiinteään rakenteeseen

- teräsketjulla tai -vaijerilla, jonka ainevahvuus on vähintään 10 mm ja hyväksytyllä SFS-EN 12320 -luokan 3 riippulukolla tai
- muulla vastaavan suojan antavalla tavalla.

6 Maankaivu- ja maansiirtotyöt

Ennen maankaivu- ja maansiirtotöihin ryhtymistä on hankittava selvitys työalueen kaapeleista ja putkista.

Riittävä selvitys on kaapelin tai putken haltijalta saatu sijaintikartta tai tämän tekemä näyttö maastossa.